

SŁOWO

Wilno, Czwartek 26 sierpnia 1926 r.

Redakcja i Administracja ul. Ad. Mickiewicza 4, otwarta od 9 do 3. Telefon: redakcji 243, administracji 228, drukarni 262

PRENUMERATA miesięczna z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł. zagranicą 7 zł. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 80259

W sprawozdaniu szczegółowej cenie pojedynczego numeru 15 groszy, Opłata pocztowa uwzględniona ryczałtem. Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca.

ODDZIAŁY:

BARANOWICZE — ul. Szosowa 172
BRASŁAW — ul. 3-go Maja 64
DUKSZTY — ul. Gen. Berbeckiego 10
DUNIŁOWICZE — ul. Wileńska 1
GŁĘBOKIE — ul. Zamkowa 80
GRODNO — Plac Batoiego 8
KAMIEŃ KOSZYRSKI — Związek Ziemian
LIDA — ul. Majora Mackiewicza 63

NIEŚWIEŻ — ul. Ratuszowa 1
NOWOGRÓDEK — ul. Mickiewicza 20
NOWO ŚWIECIANY — ul. Wileńska 28
POSTAWY — ul. Rynek 19
STOLPCE — ul. Piłsudskiego
ST. ŚWIECIANY — ul. Rynek 9 8
ŚWIR — ul. 3-go Maja 5
WARSZAWA — Nowy Świat 46—14
WILEJKA POWIATOWA — ul. Mickiewicza 24

CENA OGŁOSZEŃ: Wiersz milimetryowy jednoszpaltowy na stronie 2-ej i 3-oj 30 gr. za tekstem 10 groszy. Kronika reklamowa lub nadesłana 40 gr. W n-ch świątecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelowe o 25 proc. drożej.

Echa rewolucji w Grecji.

Ryga, 28 sierpnia.

W niedzielę 22 bm. w związku z rocznicą tragicznej śmierci lotewskiego ministra spraw zagranicznych Z. Mejerowicza w Rydze odbył się obchód ku uczczeniu jego pamięci.

W gmachu ministerstwa spraw zagranicznych została odsłonięta brązowa statua zmarłego, poczem ruszył pochód do mogiły jego. W pochodzie wzięło udział mnóstwo organizacji, z prezesem ministrów Alberingiem, marszałkiem sejmu Kalininem i członkami rządu na czele.

Na mogile złożono wiele wieńców, w tej liczbie od estońskiego ministra spraw zagranicznych z napisem „Wielkiemu zmarłemu”.

Odsłonięto również pomnik na miejscu katastrofy.

Charakterystycznym jest, że prasa kowieńska, która z takim zalem, udanym czy nie, ale zawsze żegnała tragicznie zmarłego ministra, obecnie w rocznicę jego zgonu, nie poświęca nawet małej notki jego pamięci. Urzędowa „Eita” zadowolona się jedynie krótkim komunikatem o obchodzie ryskim. Przyczyna tego jest jasna: oto w ostatnich czasach tyle poczęto mówić w Kownie o polonofilijskich planach Łotwy i tyle skierowano pod adresem jej wyrzutów, przyczem podkreślają że politykę podobną zapoczątkował Mejerowicz, że obecnie nie wypada tej samej prasie wypiewywać dytyrambów na jego cześć.

Tymczasem pisma kowieńskie w swej manji przesławawczej nieznają granic i robią się wprost śmieszne. Doszło do tego, że o polonofilstwo pomawia się obecnie nawet wydowską, wybitnie litwomańską gazetę „Sewodnia”, o której to samo kowieńskie „Echo”, które obecnie zarzuka jej płaszczynekę przed Warszawą, pisało, że pobiera subsydia od rządu kowieńskiego i wyciera przedpokoję kowieńskie ministerstw.

W ostatnich dniach rozszedły się w Kownie poważne pogłoski o przygotowywanym rozłamie wśród rządzącej partii «Laudiników». Mówiono o stworzeniu dwóch grup tego stronnictwa. Czynniki miarodajne pospieszły natychmiast pogłoski te zdementować, twierząc, że w tonie partii rządzącej nie zachodzą najmniejszej nawet tarcia i panuje najzupełniejsza zgodność w poglądach. Jednakże plotki na temat rychłego obalenia obecnej większości nie ustają.

Opozycja w dużej mierze liczy na Kłajpedę, z którą stosunki zapraszają się z dnia na dzień. Przewodniczący kłajpedzkiego sejmiku, Kraus, oświadczył w wywiadzie prasowym, że Kłajpeda prowadzą rokowania z «anielską cierniowością» i wyraził żal z powodu zerwania takowych. — Jest to wielkim ciosem — oświadczył dalej Kraus — dla tych Kłajpedzian, którzy starali się wytworzyć atmosferę pokoju i obopólnego zrozumienia. Takie zrozumienie wpłynęło by znacznie na podniesienie dobrobytu w kraju kłajpedzkim. Ustępliwość Kłajpedy rozumiana została przez rząd kowieński, jako słabość. Tymczasem stan ekonomiczny Kłajpedy pogarsza się z dnia na dzień, bezrobocie rośnie z szybkością zjawiającą. W samej Kłajpedzie znajduje się obecnie 1000 bezrobotnych i nie ma najmniejszej nadziei na znalezienie dla nich pracy.

W związku z tem coraz uporczywiej mówią o przejściu Kłajpedy do opozycji, która byłaby początkiem końca nowego rządu, tembardziej, że postulaty innych mniejszości też nie są wypełniane w zupełności.

O sytuacji ekonomicznej w samej Litwie, również coś nie coś dowiadujemy się z pism:

Według wiadomości „Rytasa”, w pow. Jezioroskim, Uciańskim, Rakiszowskim i Trockim w tym roku urodzaj zboża jest tak słaby, że pomijając już konsumpcję, nie wystarczy go nawet na nasiona.

Wobec takiej sytuacji Związek Kooperatyw Rolnych otrzymał w Banku Ziemskim kredyt w wysokości 160 tys. lit. na zakup nasion dla tych powiatów, w których oziminy nie urodziły.

Lekeje muzyki

UDZIELA

Michał Józefowicz

fortepianista, kompozytor i krytyk muz. Przyjmuje 11—12 i 4 1/2 — 6. ul. św. Jakóbska Nr 6 m. Nr 1. (Róg ul. Dąbrowskiego).

ATENY, 25 VIII. PAT. Obrady prowadzone pod przewodnictwem adm. Conduriotis i gen. Condilisa z przywódcami stronnictw zakończyły się wczoraj przed północą. Zasadniczo postanowiono utworzyć gabinet koalicyjny. Kwestia udziału obu przywódców w nowym rządzie zostanie rozstrzygnięta dzisiaj podobnie jak kwestia pełnomocnictw prezydenta Republiki.

WIEDEŃ, 25 VIII. PAT. Według wiadomości otrzymanych z Sofji, wczoraj po południu słycał było ogień artyleryjski w okolicach Salonik. W tutejszych dobrze poinformowanych kołach sądzią, że prawdopodobnie rozchodzi się tutaj o walki artyleryjskie, które rozpoczęły się obecnie w poszczególnych garnizonach greckich pomiędzy wojskami stojącymi po stronie gen. Pangalosa i zwolennikami nowego rządu.

WIEDEŃ, 25 VIII. PAT. Neues Wiener Abendblatt donosi Ateny, że żona gen. Pangalosa zwróciła się do kierowników nowego rządu z prośbą o darowanie życia jej mężowi.

ATENY, 25 VIII. PAT. Gen. Condilis oraz przywódcy wszystkich stronnictw politycznych odbyli wczoraj wieczorem pod przewodnictwem admirała Conduriotis zebrań, na którym postanowili jednogłośnie uznać adm. Conduriotisa za prezydenta republiki. Grecka gazeta urzędowa zamieszcza następujące orędzie adm. Conduriotisa do narodu: Dyktatura została uchylona. Z dniem dzisiejszym obejmuję funkcję prezydenta Republiki, na które to stanowisko powołało mnie 4-e zgromadzenie narodowe.

Admirał Conduriotis prezydentem Grecji.

ATENY, 25 VIII. PAT. Admirał Conduriotis objął stanowisko prezydenta republiki. Gen. Condilis rozpoczął rokowania mające na celu utworzenie gabinetu koalicyjnego. W czasie przewożenia gen. Pangalosa do Eginie, tłum usiłował ponownie złinczować b. dyktatora.

Strzały armatnie na granicy serbskiej.

EUDAPESZT, 25 VIII. PAT. Węgierskie biuro informacyjne donosi z południowej granicy Serbji, że wczoraj o godz. 2 ej po południu słyszano strzały armatnie w okolicy położonej na północny zachód od miejscowości Ajetofo.

Zarządzenia rządu francuskiego.

PARYŻ, 25 VIII. PAT. Na porannym posiedzeniu rady gabinetowej przygotowane są do jurzejszego posiedzenia rady ministrów na którym powzięte zostaną nowe zarządzenia przeciwko drożdżom oraz uchwalone będą pewne reformy administracyjne i oszczędności w niektórych urzędach. Prawdopodobnym jest również, że rada ministrów manuje następcę do Jouvencela w Syrii. Nie zaś któregoś z członków parlamentu.

Sprawa Tangeru.

WIEDEŃ, 25 VIII. PAT. Neues Wiener Tageblatt donosi z Londynu, że Primo de Rivera ma zamiar zrezygnować z planu wcielenia Tangeru do strefy hiszpańskiej, zadowalniając się tylko mandatem nad strefą Tangeru na przeciąg lat 15-letni.

Na Bałkanach.

SOFJA, 25 VIII. PAT. Prasa bułgarska obszernie omawia tekst przesłanego przez rząd jugosłowiański memorandum w sprawie zmniejszenia wysokości pożyczki na rzecz uchodźców bułgarskich jak również w sprawie udziału państw sąsiadujących z Bułgarią w wykonaniu kontroli nad użyciem tej pożyczki. Większość pism podkreśla, iż żądanie w sprawie kontroli jest wyrazem nieufności przedwzrostkiem wobec wielkich mocarstw i Ligi Narodów, które udzieliły zgody na pożyczkę nie omieszkać wydać rozporządzeń mających na celu zgodne z przeznaczeniem użycie tej pożyczki. Opinia publiczna Bułgarii jest bardzo zdziwiona stanowiskiem sąsiadów i nie ukrywa swego rozgoryczenia.

Wielkie niemieckie manewry wojskowe.

BERLIN, 25 VIII. PAT. W dniach 13—15 września odbędą się na granicy Wirtembergji, Bawarii i Badenji wielkie manewry wojskowe w których wezmą udział 2 dywizje. Z okazji tej zapowiedziany jest zjazd osobistości ze świata politycznego i wojskowego Niemiec do Morgenheim, gdzie będzie główna kwatera. Między innymi przybyć ma prezydent Rzeszy wraz z członkami rządu i generalicji.

Nowy zamach na pociąg w Niemczech.

HANNOVER, 25 VIII. PAT. Na stacji kolejowej Hille pod Lubeką nieznanymi sprawcami nastawiony złośliwie usiłował dokonać zamachu na pociąg osobowy, jednak dzięki przytomności maszynisty, pociąg, który zjechał na ślepy tor, został zatrzymany w ostatniej chwili i uniknął katastrofy. Sledztwo w sprawie katastrofy pod Leiferde nie doprowadziło do żadnych pozytywnych rezultatów, mimo, że podejrzani o zamach przebywają nadal w areszcie i poddani są szczegółowemu badaniu.

BERLIN, 25 VIII. PAT. Frakcja demokratyczna Reichstagu wniosła do rządu Rzeszy interpelację z powodu stosunków panujących na kolejach niemieckich.

Postulaty kolejarzy niemieckich.

BERLIN, 25 VIII. PAT. Związek kolejarzy niemieckich wystosował do Reichstagu i do rządu Rzeszy żądanie, w którym domaga się jaknajwyższego zabezpieczenia ustawowego 8 godzinnego dnia pracy dla wszystkich robotników i urzędników kolejowych oraz ratyfikowania konwencji waszyngtońskiej.

Twórcza praca rządu.

WARSZAWA, 25 VIII. PAT. Wyrazem twórczej pracy rządu w dziedzinie sanacji gospodarczej jest wielka ilość ustaw i rozporządzeń opracowywanych w chwili obecnej w przyspieszonym tempie przez Ministerstwo Skarbu, a które w znacznej części wydane zostaną na mocy pełnomocnictw udzielonych przez ciała prawodawcze, jako rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej. Z 55 ciu tych ustaw i rozporządzeń, większość (29) dotyczy spraw walutowych i kredytowych, to jest z zakresu spraw departamentu obrotu pieniężnego; 6 ustaw i rozporządzeń — z zakresu działania departamentu podatków i opłat, 6 — departamentu cel, 5 — departamentu akcyz i monopolii, 3 — departamentu kasowego, 2 — ustawy w zakresie działania departamentu budżetowego oraz 4 projekty zarządzeń w zakresie działania państwowego urzędu kontroli ubezpieczeń. 13 gotowych z pośród powyższych projektów było już przedmiotem ankiety finansowej zwołanej przez p. ministra Skarbu w celu uzgodnienia ich z postulatami wysuwanymi przez życie gospodarcze. Ustawy te w pierwszym rzędzie będą tematem narad Rady Ministrów. Z projektów pozostałych pewna część również jest już na ukończeniu. Pozostałe znajdują się jeszcze w opracowaniu.

Odrzucenie propozycji kupna Eupen i Malmedy.

WARSZAWA, 25 VIII. (tel. w. Słowa). Z Brukseli donoszą, że Rada Ministrów odrzuciła stanowczo propozycję niemiecką w sprawie nabycia okrugów Eupen i Malmedy.

Obowiązkiem Rządu - udzielić pomocy.

Z różnych zakątków Ziemi Wschodniej, a zwłaszcza Województwa Wileńskiego, dochodzą budzące trwogę wiadomości o niskim stanie urodzajów, często złych urodzajach, a nieraz o zupełnej klęsce. Przytaczane są liczne przykłady nieopłacania się sprzętu żyta, bowiem koszty robocizny przewyższyły wartość zbiorów. Lustracje dokonywane z ramienia urzędów sejmików, obserwacje bezpośrednie, stających się na miejscu z rzeczywistością pracowników poszczególnych organizacji rolniczych i społecznych, stwierdzają brak przesady w tych wiadomościach.

Długotrwałe deszcze w okresie siewu ozimy w roku ubiegłym, częste przymrozki połączone z chłodnymi wiatrami wiosną, a susza latem udermiły wszelkie wysiłki rolników, by z włożonej do ziemi pracy i kapitału wydobyć źródło dalszego istnienia.

Stoimy w obliczu klęski losowej, straszczącej się w cyfrze: 1—2 centnarów metrycznych zbiorów zboża z jednego hektara we wszystkich niemal miejscowościach, posiadających glebę gliniastą, zwłaszcza ciężką gliniastą. Nawet pas przy Dziśnie, zaliczany do rzadkich u nas skrawków pszennych, dziś nie zwrócił wsiatego zboża.

Przeciętny zbiór żyta ozimego za okres 1901—1913 r. wynosił w b. gubernji Wileńskiej 7.3 cmt. w ha. Biorąc pod uwagę obecny upadek kultury rolnej w większych gospodarstwach oraz uwzględniając przeciętne zbiory w latach 1921—1923, można przyjąć, że przy normalnych warunkach atmosferycznych przeciętny zbiór oziminy z ha powinien byłby wynieść 6,3 cmt., co przy ogólnym obszarze pod ozimimą w Województwie Wileńskim 280.000 ha stanowi 1.764.000 cmt. zboża. Licząc bardzo ostrożnie, że obecny urodzaj jest tylko o 30 proc. niższy od normalnego, możemy ustalić, że niedobór żyta ozimego skutkiem nieurodzaju wynosi 529.200 cmt. m.

Przy normalnych mniej więcej urodzajach ludność województwa Wileńskiego nie tylko konsumuje cały zbiór, lecz ponadto sprowadza z innych województw rocznie około 17.000 tonn, czyli 170.000 cmt. (obliczenie na podstawie materiałów w „Roczniku Statystycznym”, w-cłwo M-wa Kolei).

Ogółem więc do nowych zbiorów Województwo Wileńskie musi sprowadzić zzewnątrz około 700.000 cmt. zboża. W Województwie Nowogródzkim dotychczas wywóz przewyższał przywóz. Nadwyżka ta w roku 1924 wynosiła 16.800 tonn, za okres 9 miesięcy, czyli za cały rok około 224.000 cmt. m. W chwili obecnej skutkiem nieurodzaju wszelkie przewidywania możliwości eksportu z tego województwa muszą upaść jako nierealne i jakkolwiek nie posiadamy bliższych szczegółów co do przeciętnej ogólnej wysokości tu zbiorów oziminy, niewątpliwie dla nas jest, że pomoc siewna w tej lub innej wysokości niezbędna jest i dla Województwa Nowogródzkiego.

Ze źródła miarodajnego dowiadujemy się, że Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych, na czele którego stoi zasłużony działacz i znawca spraw rolnych p. Raczyński, zamierza wnieść, czy też już wniosło na Radę Ministrów wniosek o przyznaniu dodatkowych kredytów na zakup ziarna w wysokości około 1-go miliona złotych dla dotkniętych klęską nieurodzaju rolników Województwa Wileńskiego. Przy obecnej cenie

1 centnara przeszło 30 złotych, suma ta oznacza możność zakupu tylko 33 — 34 tysięcy centnarów, co przy ogólnym niedoborze 529.200 cmt. bezwzględnie jest paljatywem, który jakkolwiek umożliwi częściowy obśiew gruntów, nie złagodzi jednak w dostatecznym stopniu rozpaczlwego stanu ludności rolnej.

Nakazem chwili jest udzielenie niezwłocznej pomocy poszkodowanym rolnikom tak w postaci wystarczających kredytów na zakup nasion i ziarna na przeżywienie, jak ulg podatkowych i prolongaty należności podatkowych przypadających na okres jesienny.

Nie należy zapominać, że obecny nieurodzaj przedwzrostkiem zniszczy niesprawne jeszcze i nieodporne na niesprzyjające konjunktury nowopowstałe gospodarstwa rolne zwłaszcza osadników wojskowych. Jesteśmy przeciwnikami reformy rolnej w tem ujęciu w jakim została ona narzucona społeczeństwu Ustawą z dn. 28 grudnia 1925 r. Liczymy się jednak z faktem dokonanym i nie możemy przejść milczeniem nad tem, że jeden rok nieurodzaju może zniszczyć i w odlegli zamienić grunty niegdyś, przed reformą rolną, znajdujące się w wysokiej względnie kulturze, zmuszając nowych posiadaczy do szukania innych dróg zarobku lub korzystania z zasiłku dla bezrobotnych...

Również względy polityczne wymownie przemawiają za udzieleniem pomocy rządowej w jaknajwydatniejszym stopniu. Nie wolno stwarzać przesądzeń, że rząd traktuje te polacie po macoszemu, nie wolno dawać broni w ręce tych, którzy kwestjonują polską przynależność państwową Wilna.

Zygmunt Harski.

Przed jesienną sesją.

Prasa niemiecka o Polsce, Niemczech i Hiszpanji.

BERLIN, 25—VIII. Pat. Berliner Tageblatt w depeszy z Genewy pojecha opinję publiczną Rzeszy, iż wejście Niemiec do Ligi Narodów odbędzie się najprawdopodobniej bez poważnych przeszkód, jakkolwiek łączność postulatów Hiszpanji w sprawie miejsca w Radzie Ligi z postulatami w kwestji Tangeru oraz niepewność co do ostatecznego stanowiska Polski są — zdaniem dziennika objawami niepocieszającymi.

Korespondent tego pisma stwierdza, iż Polska zachowuje jaknajwiększą rezerwę. Mimo to, koła dyplomatyczne liczą się z tem, że możliwe będą rokowania z rządem polskim na podstawie znanej formuły lorda Cecila. Natomiast Boersen Courier jest najlepszej myśli i uważa, że wejście Niemiec do Ligi nastąpi zupełnie gładko i że nikt nie odważy się wystąpić z opozycją przeciwko wyłącznemu obdarzeniu Niemiec siłami miejsc w Radzie Ligi.

BERLIN, 25—VIII. Pat. Vossische Zeitung donosi ze Stokholma, że jakkolwiek rząd szwedzki zamierza poprze na seji wrześniowej wyłącznie kandydaturę Niemiec na stałe miejsce w Radzie Ligi, to jednak, jak wykazała zresztą sesja marcową Rady Ligi oraz ostatnia konferencja państw północnych w Kopenhadze, nie przesądza to w niczem stosunku Szwecji do postulatów Polski i Hiszpanji jak również do planu włoskiego w okresie późniejszym.

BERLIN, 25—VIII. Pat. Deutsche Allgemeine Zeitung dowiadyuje się z Brukseli, że Belgja poprze projekt zwiększenia liczby stałych miejsc w Radzie Ligi, ale dopiero po przyjęciu Niemiec do stowarzyszenia Ligi Narodów.

Sejm i Rząd.

Ministerstwo komunikacji.

WARSZAWA, 25 VIII. (tel. w. Słowa) W dniu dzisiejszym w Ministerstwie Kolei odbyła się konferencja, na której min. Romocki przedstawił projekt organizacji ministerstwa komunikacji. Według projektu ministerstwo ma się dzielić na 5 departamentów: Ogólno administracyjny, taryfowy ekonomiczny, techniczny, dróg rządowych i samorządowych i komunikacji wodnej. Poza tem będą czynne dwie Dyrekcje generalne Kolei i Poczty i telegrafów oraz jako dział osobny sprawy związane z lotnictwem cywilnym.

Ukończenia organizacji ministerstwa komunikacji spodziewać się należy na 1-go stycznia 1927 roku. Generalne Dyrekcje Kolei i Poczty i Telegrafów będą funkcjonowały na zasadach przedsiębiorstw państwowych i podlegać będą bezpośrednio ministrowi komunikacji.

Na konferencji tej min. Romocki po przedstawieniu projektu organizacji oświadczył, że taryfy kolejowe w Polsce są w porównaniu do taryf niemieckich i austriackich nader niskie i że należy je podwyższyć. Pogląd ten podziela również i Ministerstwo Skarbu wobec tego należy się spodziewać, że min. Romocki zgłosi niebawem odnośny wniosek na Radzie Ministrów.

Podobne zarządzenie Ministra Kolei miałyby — rzecz jasna — fatalne skutki dla naszego eksportu. Pomyślny stan wywozu w chwili obecnej w ogromnej mierze zawdzięczamy taryfom kolejowym, odpowiadającym naszym warunkom gospodarczym. Nie trzeba również dodawać, że podwyższenie taryf wpłynie na wzmożenie drożyzny i tamując nasz eksport poważnie zaciągnie sanację gospodarczą państwa i kursem złotego.

Wyjazd min. Zaleskiego.

WARSZAWA, 25 VIII. PAT. Dzisiaj o godz. 9 ej min. 45 rano wyjechał ekspresem do Paryża minister spraw zagranicznych p. August Zaleski. Na dworcu żegnali p. ministra z pośród korpusu dyplomatycznego poseł angielski Max Müller, poseł włoski Maioni, poseł japoński Sato, charge d'affaires francuski bar. de Veaux, charge d'affaires węgierski Origoceza oraz minister Reform Rolnych p. Staniewicz i grono wyższych urzędników M-stwa Spraw Zagranicznych z wice-ministrem Knolmem na czele, w tej liczbie pp. posłowie Patek i Kętrzyński, dyrektor Bertoni oraz zastępcy dyrektorów protokołu i departamentu politycznego pp. Andrych i Tadeusz Romer.

Ks. Prymas Hlond w Warszawie.

J. E. ks. prymas Hlond przybył do Warszawy.

Na dworcu powitała Dostojnego Gościa delegacja nuncjatury apostolskiej z audytorem, ks. Caro na czele. J. E. zamierzał wczoraj wyjechać do Katowic, lekarze jednak orzekli, iż wobec znacznego osłabienia Dostojny Pasterz musi odpocząć dwa dni w Warszawie, wyjazd przeto nastąpi jutro o godzinie 2 min. 10 po południu.

W podróży J. E. towarzyszy ks. kanonik Ruikowski.

Wycieczka estońska w Warszawie.

WARSZAWA, 23. VIII. PAT. 25 b. m. przyjechała do Warszawy wycieczka estońska w drodze powrotnej z Węgier, składająca się z przedstawicieli inteligencji estońskiej pod przewodnictwem p. Laky wice-konsula węgierskiego w Tallinie. Wycieczka w Warszawie zabawi przez dzień dzisiejszy i zwiedzi osobliwości stolicy.

U premiera Bartla.

WARSZAWA, 25 VIII. (tel. w. Słowa). Premier Bartel w dniu dzisiejszym przyjął na dłuższą audjencj mim. spr. wewnętrznych p. Młodzianowskiego i posła polskiego w Moskwie p. Kętrzyńskiego.

Podniesienie pensji pociągnie katastrofę gospodarczą.

WARSZAWA 25 VIII. (tel. w. Słowa) Akcja za podniesieniem pensji urzędników zaciąga coraz szersze kręgi i wywołuje poważne zaniepokojenie w sferach gospodarczych i Banku Polskiego. Podniesienie płac urzędników stanowi poważną groźbę dla kursu złotego a w związku z tem może zachwiać sanacją gospodarczą państwa. Sytuacja jest tem trudniejsza, że oparcie się podwyższeniu pensji jest beznadziejnie wykluczone.

Sz. pp. Urzędnikom

podaje się do wiadomości, iż D. H. W. NOWICKI, Wilno, ul. Wielka 30, tel. 908, od dnia 1-go sierpnia udziela kredytu przy zakupach do 50 zł. na 2 raty. wyżej 50 zł. na 3 raty, bez wpłaty przy odbiorze towaru. Wielki wybór: konfekcji, galanterji, obuwia, oraz towarów ciepłych na jesień i zime.

KURJER GOSPODARCZY

ZIEM WSCHODNICH

BILANS HANDLOWY województw wschodnich.

(Patrz „Słowo“ Nr. 175 — 178, 183 — 187, 190 i 196).

II. BILANS HANDLOWY województwa Nowogródzkiego

W tenże sposób jak dla województwa Wileńskiego, zostały opracowane poniżej podane materiały do bilansu handlowego województwa Nowogródzkiego.

1. Płody rolne (główne).

a) Żyto. Nadwyżka wywozu nad przywóz wyniosła za ostatnie 9 miesięcy 1924 r. 16803 tonn. Na wywóz do innych województw złożony następująco:

Stacje nadania	tonn
Horodziej	5114
Lachowicz	3636
Motczadz	2231
Nowojelnia	2005
Baranowice	1372
Slonim	950
Pogorzelle	928
Różanka	343
Skrzybowce	218
Stolpce	102
Bieniakiowie	83
Razem	16682

W tej liczbie do województwa Wileńskiego wywieziono: ze st. Horodziej—2,055, Lachowicz—1,285, Motczadz—1,469, Nowojelnia—1,461, Baranowice—139, Pogorzelle—245, Różanka—298, Skrzybowce—218, Bieniakiowie—63 tonn, razem—7,233 tonn, czyli przeszło 42 proc. ogólnego wywozu do innych województw.

Oprócz tego wywieziono zagranicę 261 tonn,—w tem z Nowojelni do Czechosłowacji 30, do Gdańska 27 tonn; z Lachowicz do Czechosłowacji 142 tonn i ze Slonima do Gdańska—62 t. Całkowity więc wywóz wyraził się cyfrą 17,243 tonn.

Przywóz był nieznaczny—440 tonn skierowanych wyłącznie do Lidy.

W obrocie wewnętrznym główną rolę odegrała, jako stacja odbiorcza, Lida, dokąd przybywało ze st. st. Pogorzelle, Nowojelnia, Motczadz, Lachowicz, Różanka i Skrzybowce łącznie 852 t. Poza Lidą w „Roczniku“ wykazane są tylko Baranowice, dokąd ze st. Lachowicz było skierowano 54 t.

b) Pszenica. W przywozie notowanych jest tylko 39 tonn (ze st. Zelwo do Lidy). Wywóz do innych województw (niemal wyłącznie w rejonie dystryktu Warszawskiej) przedstawia się następująco:

Stacje nadania	tonn
Horodziej	444
Nowojelnia	98
Lachowicz	70
Motczadz	44
Razem	651

Czynny bilans—612 tonn.

c) Owies. Bilans handlowy również w odniesieniu do owsa kształtował się w rozważnym okresie dla województwa Nowogródzkiego dodatnio, jakkolwiek w wysokości nieznacznej 580 tonn.

Przywóz miał miejsce z Czerwonego Boru i Łomży (w rejonie dyr. Warszawskiej) mianowicie do Lidy 63 i Slonima 30 tonn, z Lublina, Hrubieszowa i Zamościa (w rejonie dyr. Radomskiej) do Baranowicz 220 tonn, oraz z rej. dyr. Wileńskiej (Grodna i Brześć) do Lidy—1,096, do Baranowicz 189 tonn,—czyli

razem z innymi województw 1,589. Wywóz do innych województw wynosił:

Stacje nadania	tonn
Nowojelnia	502
Lida	389
Horodziej	359
Baranowice	204
Bieniakiowie	145
Motczadz	118
Pogorzelle	116
Połoczn	114
Lachowicz	102
Horodźki	81
Bohdanów	27
Juraciszki	21
Razem	2178

W tej liczbie do województwa Wileńskiego wywieziono: z Nowojelni 153, Lidy 269, Horodzieja 88, Bieniakiów 145, Motczadzi 118, Połoczan 89, Lachowicz 27, Horodźków 40, Bohdanowa 27 i Juraciszek 21,—razem 1004 tonn, czyli przeszło 46 proc. ogólnego wywozu do innych województw.

Obrót wewnętrzny ilustruje poniższa tabela:

Stacje nadania	tonn	Stacje odbiorcze	tonn
Horodziej	443	Baranowice	1010
Lida	222	Różanka	170
Nowojelnia	188	Lida	46
Pogorzelle	185	Budy	31
Motczadz	151	Slonim	30
Lachowicz	150	Nowojelnia	30
		Orany	22
Razem	1339	Razem	1339

Zygmunt Harski.
(d. c. n.)

INFORMACJE.

Nowe ustawy i rozporządzenia.

Z „Dziennika Ustaw Rz. P.“ Nr. 83, z dnia 14 VIII 1926:

— Ustawa z dn. 23 VIII 1926 o zmianie niektórych postanowień ustawy z dnia 2 III 1923 w przedmiocie udzielenia M—owi Skarbu upoważnienia do regulowania w drodze rozporządzeń obrotu pieniężnego z krajami zagranicznymi oraz obrotu obcymi walutami (poz. 463);
— Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 13 VIII 1926 o cudzoziemcach (poz. 465);
— Rozporządzenie z dn. 12 VIII 1926 o utworzeniu Rady Prawniczej (poz. 466).

Z „Dziennika Ustaw Rz. P.“ Nr. 84 z dnia 18 VIII 1926:

— Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 5 VIII w sprawie zmiany wyjaśnień uzupełniających taryfy celną (poz. 471);
— Rozporządzenie Ministra Spraw Wewn. z dn. 27 VII 1926 o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (poz. 473).

Z „Dziennika Ustaw Rz. P.“ Nr. 85, z dn. 20 VIII 1926:

— Ustawa z dn. 2 VIII 1926 o zaciągnięciu pożyczki państwowej w dolarach Stanów Zjednoczonych Ameryki (poz. 477);
Z „Dziennika Ustaw Rz. P.“ Nr. 86, z dnia 20 VIII 1926 r.:

— Rozporządzenie M—ra Skarbu z dn. 15 VIII 1926 w sprawie regulowania obrotu dewizami i walutami zagranicznymi oraz obrotu pieniężnego z zagranicą (poz. 492).

KRONIKA MIEJSCOWA

— (n) Ceny w Wilnie z dnia 24 sierpnia r. b.

Ziemiopłody: żyto 31 — 32 za 100 kg., owies 33 — 34, jęczmień browarowy 30—32, na kaszę 31—32, otręby żytnie 24—25, pszenne 24 — 26, jęczmień 19—20. Sytuacja na rynku zbożowym i mącznym przedstawia się w ten sposób: dla mąki pszennej tendencja utrzymana przy znacznym zapotrzebowaniu; mąki żytniej odnotowa się brak a zapotrzebowanie znacznie przewyższa zaopatrzenie, wskutek czego wykazuje tendencję wzrostową. Obok słabego zaopatrzenia żyta odgrywa tu rolę mocna tendencja wywozowa. W związku z tem rolnicy wstrzymują się od większych transakcji na rynkach.
Mąka pszenna amerykańska 95 (w hurcie), 105 (w detalu) za 1 kg, krajowa 50 proc. 80—90, 60 proc. 60—70, 70 proc. 50—55, żytnia 50 proc. 50—55, 60 proc. 45—50, razowa 33—35, karłowata 70, gryczana 55—60, jęczmień 55—60.
Chleb żytniowy 50 proc 50—55, 60 proc. 45—50, razowy 33 — 35 gr. za 1 kg.

W wyborach znowu przyjdzie do władzy, tylko o tem myślały aby dać tłumom: dobrobyt i igryzka.
Wrażliwość społeczeństwa francuskiego doszła była do zenitu. Pielgrzymowano do Bayreuth szukając nowych zwojów przy popieraniu „panowania Wagnera“ w malarskiej rozkwitał w całej pełni impresjonizm; przez lat 30 utrzymywał w napięciu francuską sensibilitę Loti. Z tej nadmiernej sensibilitę, wrażliwość, usiłował wyzolić Francję Mauras.
Mauras upatrywał w sentymencie wielkiego wroga człowieka i do walki z nim wzywał. Sam jednocześnie zwalczał mistykę romantyzmu i tendencje rewolucyjne. On to był założycielem gazety „Action Française“ w 1910-tym, do której której przylażyło się kilka tygodników i miesięczników. Dziś „Action Française“ jest jak wiadomo, głównym organem francuskich monarchistów. Ze wszech stron zaczęto wlec Romantyzm z Kapitolu na Tarpejską skałę.
Lecz impet do życia i używania, do podsywania w sobie wrażliwość był wzięty i powstrzymany go nie można już było. Osobliwie, że zewnątrz cały świat nadszły do Francji—jak wyraża się B. Fay—

ses invitations a sentir. Sywały się przekłady dzieł Kiplinga, tłumaczono na żądanie Dostojewskiego i d'Annunzio. Zawracali głowę Francuzom ballets russes Djagilewa wstrząsając Paryż „nowymi dreszczami“. A nie były to już pełne sentymenty, blade akwarele Lotiego, o, nie! Gorące, brutalne egzotyzy, zmysłowe do najwyższego stopnia, odurzające, narokotyzujące nawiązującą muzyką Strawińskiego... Valery Larbaud wydał w 1912 tym rozgłoszonym katalog zabaw paryskich, które sobie zafundowuje pewien milijarder. Moje uszanowanie, co to był za katalog! (Dziś, wojnie, mógłby uchościć za książeczkę obrazkową dla dzieci, bo nawet już nie dla pansjonarek!)
Dość że w 1914-tym doszła była Francja do maksymalnego zdawało się wysiłku—aby czuć, czuć jaknajwięcej, jaknajmocniej. W 1914-tym: wszystko, co żyje passionuje się awiatyją,—proces Caillass—pierwsza powieść Marcellego Prousta—Francja jest najbardziej wyrafinowanym krajem na świecie całym—egzaltacja zmysłów—oczekiwanie czegoś...
I przyszła: wojna.
Cz J.
(D. C. N.)

Kasza manna amerykańska 150 160 gr. za 1 kg., krajowa 110—120, gryczana cała 70-80, przecierana 85—90, perłowa 80—95, peczak 50—60, jęczmień 60—70, jaglana 70—80.
Mięso wołowe 110 — 150 gr. za 1 kg., cielęce 100—120, baranie 100—130, wieprzowe 180—200, schab 200—230, bozcek 220—230.
Tłuszcz: słonina krajowa I gat. 3,00 — 3,80, II gat. 280 — 300, smalec wieprzowy 400—450, sadło 350—400.
Nabiał: mleko 25—30 gr. za 1 litr, śmietana 130—150, twaróg 50—80 za 1 kg., ser twarogowy 60 — 130, masło niesolone 550 — 600, solone 450 — 500, desero 600—650.
Jaja: 130—160 za 1 dziesiątek.
Warzywa: kartofle młode 12—15 gr. za 1 kg., cebula 180 — 200, młoda 5 — 8 (peczek), marchew młoda 10 — 15 (peczek), pietruszka 5 — 8 (peczek), buraki młode 5—10 (peczek), ogórki młode 100—200 gr. za 100 szt., groch strąkowy 15—20 gr. za 1 kg., fasola strąkowa 30 — 40 gr. za 1 kg., kapusta świeża 20—25 za 1 kg., kalafior 15 — 40 za sztukę, pomidory 60 — 80 za 1 kg.
Jagody i owoce: borówki 15 — 20 gr. za 1 litr, jabłka 10—30 gr. za 1 kg., gruszki 10—60, śliwki 30—50.
Cukier: kryształ 135 (w hurcie), 136—137

(w detalu), kostka 155 (w hurcie), 170 (w detalu) gr. za 1 kg.
Ryby: liny żywe (brak) gr. za 1 kg: śnięte 300—320, szczupaki żywe (brak), śnięte 220—230, okonie żywe (brak), śnięte 200—220, karasie żywe (brak), śnięte 220 — 250, karpie żywe (brak), śnięte 320 — 340, leszcze żywe (brak), śnięte 250—260, sielawa 250—280, węzgarze żywe (brak), śnięte 230—250, węgorze 450 — 500, płoć 180—170, drobne 40—50, Dowoły mały.
Drób: kury 250—450 gr. za sztukę, kurczęta 120—140, kaczki 300—600.

GIEŁDA WARSZAWSKA

25 sierpnia 1926 r.
Dewizy i waluty:

Trans.	Sprz.	Kupno.
Dolary	8,99	9,01
Holandja	362,45	366,36
Londyn	43,93	43,89
Nowy-York	9,02	9,04
Paryż	25,85	25,91
Praga	26,78	26,81
Szwajcaria	174,54	174,93
Wiedeń	127,70	128,02
Wrocyń	29,70	29,77
Belgia	24,83	24,89
Stokholm	242,00	242,60

Papiery wartościowe

Pożyczka dolarowa 75,50 (w złotych 684,78)	150,00	152,00
5 pr. pożycz. konw.	51,50	—
pr. pożycz. konw.	—	—
—proc. listy zast.	—	—
ziemskie przedw.	39,75	43,75

wypadkach chorobowych, celem natchmiastowego wydezynfekowania mieszkań i najzupełniejszej izolacji jego mieszkańców.

KRONIKA

SAMORZĄDOWA

— (o) Ze zjazdu wójtów i pisarzy gminnych pow: Wileńsko-Trockiego. W końcu ubiegłego tygodnia odbył się w Wilnie zjazd wójtów i pisarzy pow. Wileńsko-Trockiego. Przewodniczył starosta p. Witkowski, który, m. in., zalecił popieranie na terenie powiatu akcji Czerwonego Krzyża, tworzenie oddziałów w przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego, nawoływał do rozpowszechnienia w powiecie instytucji „Opieka nad matką i dzieckiem“, poruszył sprawę zaangażowania i ulokowania w rozmaitych punktach powiatu instruktorek tkactwa; polecił wykonanie terminowe naprawy dróg i mostów oraz zachęcał do werbowania ucni do szkoły rolniczej męskiej w Bukiszkach i szkoły rolniczej żeńskiej w Antokulu.

Po omówieniu szeregu spraw bieżących, zjazd został zamknięty.

— (o) Uporządkowanie nowoprzydzielonych gmin. W tych dn. wyjeżdżają do nowoprzydzielonych gmin Orany i Kornowa zastępca starosty pow. Wileńsko-Trockiego p. Łukaszewicz, komendant policji powiatowej i inspektor samorządu gminnego p. Orlicki w celu uporządkowania tych gmin.

MIEJSKA.

— (x) Posiedzenie Rady Miejskiej. W uzupełnieniu wczorajszego sprawozdania z przebiegu posiedzenia Rady Miejskiej wymienić należy następujące sprawy, które Rada Miejska załatwiła, a więc: zatwierdzono wniosek o przejęciu na własność Miejskiej placu przy zbiegu ulic Kościuszki, Holenderski i Przejazdu, obniżono cenę dzierżawy majątku miejskiego Ponary wobec prowadzenia tam wzorowej gospodarki o 3 proc., w sprawie ruchu autobusowego postanowiono opracować specjalny statut, zdecydowano również rozpocząć budowę kiosków gazetywnych na własną rękę sposobem gospodarczym, podanie zarządu Teatru Polskiego o zwolnienie od podatku załatwiono przychylnie oraz przyznano szpitalowi żydowskiemu dla dzieci na Zwierzyniecu zasitek w wysokości 1800 zł.

— (y) Walka z chorobami zakaźnymi. W związku z codziennie prawie notowanymi wypadkami chorób zakaźnych na terenie województwa Wileńskiego wydały odpowiednie władze bardzo energiczne zarządzenia zmierzające do zmniejszenia wypadków. W pierwszym rzędzie postanowiono jak najbaczniejszą uwagę zwracać na sprzedaż owoców niedojrzałych lub ulegających gniciu. Niezależnie od tego polecono natchmiast donosić odpowiednim władzom o

(w detalu), kostka 155 (w hurcie), 170 (w detalu) gr. za 1 kg.
Ryby: liny żywe (brak) gr. za 1 kg: śnięte 300—320, szczupaki żywe (brak), śnięte 220—230, okonie żywe (brak), śnięte 200—220, karasie żywe (brak), śnięte 220 — 250, karpie żywe (brak), śnięte 320 — 340, leszcze żywe (brak), śnięte 250—260, sielawa 250—280, węzgarze żywe (brak), śnięte 230—250, węgorze 450 — 500, płoć 180—170, drobne 40—50, Dowoły mały.
Drób: kury 250—450 gr. za sztukę, kurczęta 120—140, kaczki 300—600.

GIEŁDA WARSZAWSKA

25 sierpnia 1926 r.
Dewizy i waluty:

Trans.	Sprz.	Kupno.
Dolary	8,99	9,01
Holandja	362,45	366,36
Londyn	43,93	43,89
Nowy-York	9,02	9,04
Paryż	25,85	25,91
Praga	26,78	26,81
Szwajcaria	174,54	174,93
Wiedeń	127,70	128,02
Wrocyń	29,70	29,77
Belgia	24,83	24,89
Stokholm	242,00	242,60

Papiery wartościowe

Pożyczka dolarowa 75,50 (w złotych 684,78)	150,00	152,00
5 pr. pożycz. konw.	51,50	—
pr. pożycz. konw.	—	—
—proc. listy zast.	—	—
ziemskie przedw.	39,75	43,75

— (o) Straż ognia w Rekanciskach. Osadnicy wojskowi w Rekanciskach (około N. Wilejki) przystąpili do zorganizowania straży ogniovej, zwracając się o pomoc do wydziału powiatowego i do Polskiej dystryktacji ubezpieczeń wzajemnych.

— (x) Zniesienie ograniczeń przy zakładaniu radioodbiorników. Zwiększenie zainteresowania się radjem stało się dotychczas na przeszkodzie licznemu utrudnieniu w postaci ograniczeń przy udzielaniu zezwoleń na zakupno i założenie radioodbiorników. W rzędzie tych ograniczeń najdotkliwszym był przepis uzależniający udzielenie zezwolenia na założenie radioodbiornika od posiadania przez petentów petentowości i wykazaniem się posiadania obywatelstwa polskiego.
Ograniczenia te, jak się doniósł, mają być zniesione, co spowoduje też większy napływ podań radioamatorów, pochodzących z kół młodzieży średnich zakładów naukowych, ubiegających się o założenie radioodbiorników.

OSOBISTE.

— J. E. Biskup Michalkiewicz w dniu dzisiejszym wyjeżdża do Warszawy w sprawach Archidiecezji, wraca w niedzielę rano.

PRACA I OPIEKA SPOŁECZNA

— (i) Wyniki kontroli systemu wydawania zasiłków bezrobotnym. Kontrola przeprowadzona w dniach 6 go do 20 go b. m. w miejscowym funduszu bezrobocia z udziałem przedstawicieli Władz Centralnych oraz Urzędu Wojewódzkiego i Izby Skarbowej stwierdziła zupełną prawidłowość funkcjonowania wymienionego Urzędu zarówno pod względem gospodarczo finansowym jak i kontroli bezrobotnych, korzystających z zasiłków.

— (i) Kto może otrzymać pracę? Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy poszukuje kilkudziesięciu robotników do pilnowania i szczenia drzewa na fabryce w Olkieniach. Prócz tego poszukiwani są nauczyciele do seminarjum męskiego, prywatnego w Rakowie.

— (y) Stacja opieki nad dzieckiem. Wydział opieki społecznej postanowił włączyć na zainteresowanie czynnikami na terenie województwa, a więc wydział powiatowe i magistraty w miastach powiatowych i t. p. w kierunku otwierania stacji opieki nad dzieckiem na wzór istniejących już w innych województwach centralnych i zachodnich Polski. Celem tych stacji byłoby niesienie opieki dziełcom, zakładanie ochron i zbieranie oifar na rzecz najbardziej potrzebujących i najbardziej zaawansowanych w przewlekłych chorobach dzieci w wieku od 1 — 14 lat.

POCZTOWA.

— (x) Zapełnienie słusze zarządzenie. W styczniu r. b. depeszywo urzędu pocztowego Wilno i zorganizowali zbiorcze datków po większych bankach, firmach i t. p. dla własnych potrzeb.
Ten nielegalny pow.ót do tradycji przedwojennych nie trafił jednak do przekonania wileńskiej Dystryktacji Poczty i Telegu, która uzyskana przez depeszywo kwotę w wysokości 148 zł. poleciła ściągnąć i przekazała ją na rzecz Polsk. Macierzy Szk. ziem wschodnich. Funkcjonariusz zaś, który brał udział w akcji zbierania tych datków noworocznych dystryktacji pociągnął do odpowiedzialności dyscyplinarną.

RÓŻNE

— (x) Rozpoczęcie budowy murowanego kościoła w Rudziskach. W tych dniach z inicjatywy miejscowego komitetu rozpoczęto w Rudziskach budowę nowego, murowanego kościoła. Dotychczasowy kościółek w Rudziskach, który jest drewniany, bardzo mały i prawie, że zupełnie zrujnowany nie pomieszcza nawet jednej dziesiątej części parafjan.
— (o) Zjazd przedstawicieli cechów rzeźniczych i masarskich w Wilnie. Dnia 5 września odbędzie się w Wilnie wszechpolski VI zjazd delegatów polskich cechów rzeźniczych i masarskich. Między innymi, na Zjeździe będzie wygłoszony referat p. Józefa Uzióło na temat: „Położenie gospodarce zawodu naszego“.

— (y) Sekcja sen. Bogdanowicza uzyskuje zwolenników. Otrzymałymi wiadomości, że w ostatnim okresie czasu sekcia kościola prawostawnego, założona przez sen. Bogdanowicza i odrzucająca szereg dogmatów kościelnych — zyskała kilku zwolenników, wobec czego istnieje możliwość zalegalizowania jej jako starego obrządku. Jak wiadomo dotychczas stał na przeszkodzie brak odpowiedniej liczby wyznawców.

— (y) Z działalności wydz. grobownictwa. Wydział grobownictwa wojennego przy okręgowej dystryktacji Robot publicznych w Wilnie w ciągu miesięcy letnich rb. zarejestrował 12 nowych pobojożywk na

Od Administracji.

Prosimy naszych Sz. Sz. Abonentów o łaskawe uregulowanie zaległych prenumerat, tudzież wnoszenie przedpłaty NA WRZESIEŃ.

Konto czekowe „Słowa“ w P. K. O. Nr 80259.

3umeblowane pokoje

dla lekarza, adwokata lub inżyniera — również zdane na biuro. Telefon na miejscu. Adama Mickiewicza 4 — 4.

Żywy nieboszczyk.

Miasteczko Maciejowice w pow. warszawskim ma nielada sensację.

Do gminy Maciejowice przysłano z warszawskiego szpitala na Czystem do zapleczenia rachunek za leczenie zmarłego w tym szpitalu 72-letniego Moszka Uchłedza.

Gmina poleciła ściągnąć należność z pozostałej rodziny.

Jakieś było jednak zdziwienie poborcy, gdy zawitałszy do osieroconego przez partnerkę domu domostwa, natknął się przedewszystkiem na wygrzewającego się na słońcu sierpieniowem na przybłądy chaty nieboszczyka, który wprawdzie szpital modlił, ale do nieba się nie spieszył.

Jeszcze większe było zdziwienie starca i przerażenie, kiedy ze stów poborcy dowiedział się, że to o niego właśnie chodzi, że umarł już przed miesiącem w szpitalu warszawskim i teraz ma za koszt leczenia i pogrzebu swojego zapłać.

Gwałt podniosły też dzieci, wnuki i prawnuki, które w liczbie 73 zbiegły się z całego miasteczka i okolicy na wieść, że lech żyjący ojciec, dziadek i pradziadek umarł.

Ale umarły urzędowo Moszek Uchłedz twierdził nieźle, że żyje i bynajmniej nie jest mu śpiężno...

Jednak pismo było urzędowe nie mogło być wzięte. Napozór. Bo wkrótce wnuczka starca przypomniała sobie, iż przed kilku miesiącami, gdy dziadek jej był ciężko chory, odwiedził go znajomy, również, tylko nieco młodszy, chory 58-letni Berek Bruman, który później opuścił miasteczko i wieść o nim zaginęła.

Z kolei przypomniało sobie, że dziadek dostał wówczas z gminy kartkę do Warszawy do szpitala, z której nie skorzystał, gdyż stan chorego się poprawił. Przypomniało sobie nado, że kartka ta po wylecie owego Brumana zaginęła i t. d., po wylecie owego Brumana, okazało się w rezultacie, że to Bruman, zeskokotowany kartką na leczenie wydaną na imię Moszka Uchłedza, kurował się na jego rachunek w szpitalu i na jego rachunek umarł.

Ostatecznie wpadła gmina, gdyż żywy nieboszczyk za pogrzeb i leczenie zapłacił nie chce, a umarły nie może, choć nowoim jest w księgach gminy, jako żyjący.

Sensacji tej jednak mówią „całe Maciejowice“ z przedmieściami i okolicą.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

— (x) Przyczyśnienie przemytnika. Onegdaj organa straży pogranicznej na pododcinku Omiany przetrzymały mieszkańców Litwy niejakię Baranowskę Zofję i Marję za nielegalne przekroczenie granicy z Litwy do Polski. Tegoz (dnia na tymże odcinku zatrzymano znanego przemytnika niejakię Grudzińskiego Juliana w czasie, gdy on usiłował przemyć kilkadziesiąt butelek wódki do Litwy. Pomienionego skierowano do dyspozycji odnośnych władz w Ormianach.

— Krewki małżonek. Dn. 25 b. m. K. Jurawiczowa (Kawaryjska 162

dzy Londynem a kontynentem. Według danych statystycznych angielskie statki powietrzne, utrzymujące komunikację na tej linii, przeleciały ogółem zgrą 7 milionów mil. W ciągu tego czasu przewieziono 100000 osób. W roku bieżącym wprowadzono nowe aparaty, które mogą przewieźć 20 pasażerów.

— Metoda Woronowa i sport. W tych dniach pewien sportowiec dziennikarz paryski zwrócił się do słynnego badacza metod odmiadżdżania ludzkich organizmów—doktora Woronowa z zapytaniem, jaki jest wpływ stosowania jego metody na zdolności atletyczne osobnika, poddanego operacji. Dr. Woronow przyznał, że nie spotykając się do tychczas w swej praktyce ze sportowcami, nie może przytoczyć żadnych konkretnych faktów, jednakże wszystkie dane przemawiają za tem, że będący u schyłku swej kariery mistrz pewnej gałęzi sportu po zabiegu chirurgicznym systemem dr. Woronowa wrócił do pewnego stopnia rozkwitu swych sił i energii, a co zatem idzie—będzie mógł w dalszym ciągu zadziwić świat swemi rekordami.

„A czy pan doktor myśli—spytali ciekawego dziennikarza,—że przeciętny sportowiec, nie starzejąc się, lecz młody, może zwiększyć swą wydolność sportową drogą zabiegu operacyjnego?”

Dr. Woronow przytaknął i w dalszej rozmowie zaznaczył, że zgadza się bezplatnie poddać operacji odmiadżdżającej jakiegokolwiek mistrza, który w ten sposób odzyska wszystkie swe dawne walory sportowe.

Nic dziwnego, że świat sportowy z wielkim zaciekawieniem wyczekuje skutków zapowiedzianej operacji, że niejedni z francuskich eksmistrzów sni o powrocie do dawnej sławy, zaś młodzi sportowcy marzą o przyszłych rekordach, osiągniętych przez nich dzięki metodzie dr. Woronowa.

— Wspomnienie pośmiertne o Rudolfinie Valentino. Wiedź załobną przyniosła despeze: umarł najwęższy i najpiękniejszy ulubieniec miłośników kina, Rudolph Valentino. Niedawno poddać się był zmuszony niebezpiecznej operacji po zapaleniu ślepej kieszki. Operacja na razie miała przebieg pomyślny, nastąpiły jednak komplikacje i pomimo najstaranniejszych zabiegów, nie można było uratować znakomitego artysty. Pielęgnowała go pierwsza żona, artystka Jane Acker. Valentino pochodził, jak wiadomo, z rodziny włoskiej, nazywał się właściwie Guglielmo, był synem lekarza. Podczas wojny udał się do Ameryki. Tu wiodł ciężką walkę o codzienny kawałek chleba. Był kolejno nauczycielem fechtunku, przepiukiwaczem butelek, kelnerem i szoferem, wreszcie zdobył sobie rozgłos tancerza i stał już szybko dostawcą na ekran, a sławę jako artysty filmowego głośną już na cały świat, zrobiła mu scena miłosna z cudzą żoną w jednej z pierwszych ról w „Czterech jeźdźcach Apokalipsy”. Dalsze role w „Eugenie Grandet”, „Balzac”, w „Szeiku” w „Panu Beancaire”, grę jego i prześliczną postać utrwały na zawsze w pamięci widzów. W niedawno ogłoszonej przez pisma amerykańskie ankiecie, mającej stwierdzić stopień popularności artystów, Valentino otrzymał drugie miejsce. Valentino umarł w najpiękniejszym wieku, bo w 31-ym roku życia. Małżeńskie życie jego było bardzo „urozmaicone”, jak zwykłe zresztą wśród artystów. Pierwszą żoną jego była właśnie Jane Acker. Drugą „Księżniczką dolarów”, córką znanego fabrykanta kosmetyków i to małżeństwo było najkrótsze. Potem wśląpł w związku małżeńskie z tancerką Nataszą Rembowa, a rozszedł się z nią, — jak krążyły pogłoski, miał poślubić Polę Negri. Fakt, że Jane Acker pielęgnowała go w chorobie uważano za oznakę, że powróci do pierwszej żony. Ostatnim najnowszym filmem niezapomnianego artysty jest „Trujący czar”.

Rok szkolny rozpocznie się 15-go września.

Kuratorjum podaje do wiadomości, że na podstawie rozporządzenia M. W. R. i O. P. z dnia 25 VIII br.—wobec grożącej epidemii szkarlatyny—rób szkolny w szkołach publicznych i prywatnych, w szkołach i zakładach średnich ogólnokształcących, seminarjach nauczycielskich państw. i prywatnych oraz we wszystkich szkołach zawo-

dowych państw. i prywatnych rozpocznie się z dniem 15-go września br. W związku z tem Kuratorjum zwróciło się do Dyrekcji Kolei Państwowych w sprawie przedłużenia ważności legitymacji uczniowskich oraz biletów ulgowych na przejazd kolejami państwowymi do dnia 15 września br.

Przejście na unję.

W niedzielę dnia 29 b. m. w kościele Augustjańskich odbędzie się uroczystość przejścia na łono kościoła wschodniego 13 osób prawosła-

wnych. Poświęcenia dokona ks. Filip Morozow i jego pomocnik były ksiądz prawosławny Leśnbrodzki. (y)

Odróżnienie fałszywych monet od dobrych.

Ostatnio ukazuje się w obiegu coraz większa ilość fałszywych monet 50 cto groszowych i dwuzłotowych. Jak nas informują, są trzy cechy, po których łatwo fałszywe

pieniądze można odróżnić od dobrych: dźwięk, barwa i waga. Monety fałszywe posiadają dźwięk głuchy, są ciemniejsze od dobrych i wreszcie są one cięższe. (o)

Ograniczenie kwoty emigrantów z Polski do Ameryki.

Miejscowe biuro emigracyjne żydowskie otrzymało szereg informacji co do perspektyw emigracyjnych z Polski do Ameryki, zwłaszcza zaś do Stanów Zjednoczonych. W grudniu ma być wprowadzony szereg ograniczeń dla wszystkich prawie

państw europejskich. Podczas gdy na mocy dotychczasowych rozporządzeń może przybyć z Polski do Ameryki 8872 emigrantów, nowa kwota ogranicza liczbę do 4509, a więc o połowę. (o)

Odraczanie służby wojskowej uczniom ostatnich klas.

Uczniowie ostatnich klas szkół średnich, którzy w roku bieżącym kończą lub ukończyli 23 lata nie mogą korzystać z dalszych odroczeń służby wojskowej. Natomiast zgodnie z odnośnym Rozporządzeniem Ministerstwa Spraw Wojskowych mogą władze wojskowe przesunąć takim uczniom termin wcielania do szeregów do dnia 1 lipca 1927 r. W tym

celu należy złożyć podanie do P. K. U. załączając poświadczenie szkoły stwierdzające, iż petent jest uczniem ostatniej klasy oraz deklarację, że nieukonczył po ukończeniu zakładu naukowego odbyć służbę wojskową półtoraroczną. Termin składania takich podań upływa z dniem 1-go września r. b.

Stopniowa likwidacja bandy Rysia.

Onegdaj przy przekraczaniu granicy z Rosji do Polski ujęty został przez straż graniczną nieznanego imienia mężczyzna. Po przeprowadzeniu śledztwa wyjaśniło się, że jest to Piotr Szalkowski, członek bandy Rysia, mający na sumieniu cały szereg napadów rabunkowych i morderstw. Szalkowski wraz ze swoim bratem Szczepanem zwany „Stiopa” należeli do bandy Rysia, grasującej w pow. Brańskim, Oszmiańskim i Świeciańskim. Przed dwoma laty obydwoj Szalkowscy i syn Rysia zbiegli do

Rosji, gdzie ukrywali się do tego czasu. Piotr Szalkowski poszukiwany przez policję powiatu Świeciańskiego za kolportowanie bibuły komunistycznej oddał się po przejściu granicy na usługi wywiadu sowieckiego i został przydzielony do GPU. Według koncepcji władz śledczych, Piotr Szalkowski i Ryś junior byli wykonawcami napadów i mordów zorganizowanych przez głowę bandy Antoniego Rysia, osadzonego już w więzieniu na Łukiszkach. (l)

Nowości wydawnicze.

— Stefan Kader: „Partie polityczne w rządcach”. — z ujętą w szemat tablicowy charakterystyką poszczególnych partii w Polsce, wraz ze skrótem ich programów. Sironie 60 plus XXXVII. Wilno, 1926.

— W. „Przeglądzie Sportowym” (Nr. 33 z 21 sierpnia) młodość ilustracji, cy wizerunków Panowie wirtuozów sportowców narkotyków nie mogą. Fotografinie, się ich dziś na poleg. Oto p. Rzepka „świeciny skoczek, równy mistrzom zagranicznym”, o p. Dobrowolski „najlepszy sprinter polski”, p. Kostrzewski „chłuba naszych biegaczy”, p. Cejzik „najlepszy nasz wielobojowiec” etc. A oto i p. Baran 2-gi, Lwówianin „mistrz Polski — jak czytamy — i rekordzista w rzucie dyskiem i kulą”, który „osiąga stałe wyniki europejskie”. Patrzeć, patrzeć! Dowiadujemy się dalej, że dziś na świecie Bożym „panuje w pływaniu na znak wielki konserwatyzm” i że np. podczas zawodów pływackich w Giszowcu „żaden z zawodników nie stosował back-crawla”. W samej rzeczy, musi to być dla postępowych jednostek bardzo smutne. Na szczęście z drugiej strony, podczas wielkiego tygodnia piłkarskiego w Warszawie, „gra Wiedeńczyków była strumieniem nektaru”. Dowiadujemy się też ku nieszczęściu ukontentowanego, że „boks wpływa dodatnio na rozwój i sprawność organów wewnętrznych”. Przytłaczają szalenie tylko nie wówczas gdy ktoś tego pięści dostanie np. w brzocho. Natomiast, że szlachetny boks jest „sportem tańm”, to nie ulega najmniejszej wątpliwości. Można jednak nie wyrażać się o Carpentierze „wielki książę pięści”. Technie to, sądzimy, lekka przesada. Niech już bęzale tylko „księżę”.

— „Fundacja Żemłostawska”, opis jej, p. Czesława Jankowskiego, drukowany niedawno temu w „Słowie”, a który zwrócił na siebie uwagę nie tylko wycześnie w Wilnie i w kraju naszym, i okazał się w handlu księgarskim w formie ładnie wydanej broszury ozdobionej paroma ilustracjami. Nie wątpliwie, że publicystyczne, pełne temperamentu i swady, odczytanie się autora znakomitej monografii powiatu Oszmiańskiego, ruszy z martwego punktu, tak żywo obchodzącą ogół, niemalową sprawę.

Dobry Polak kupuje wszystko w polskim składzie **Władysława TRUBILEY** — Ludwisarska 12 róg Tatarskiej. Perfumy na wagę, 50 zapachów. Woda kolońska. Pudry, Mydła toaletowe i do prania. Galanteria apteczna i kosmetyczna, leki patentowane Spessa, Klawego, Gąseckiego, Motora i innych firm polskich.

Bajajcie nasiona Uspulunem
lub
sucha bajka Uspulun
JÓZEF KARRACH
Lwów, Kuściszkii 18.

KANTOR WYMIANY
M. Ryndzińskiego i R. Kaufmansa
ul. NIEMIECKA 37.
WZNOWIŁ KUPNO I SPRZEDAŻ
walut zagranicznych,
papierów 0/0 i akcyj.

Przedłużenie żywota.

Legenda chińska.
Pewien kupiec w Ciang-Czing zatrzymał się w mieście Tai-Ngan w sprawach handlowych. Po załatwieniu interesów, mając przed wyjazdem trochę wolnego czasu, poszedł do jakiegoś wózbiarza, o którym opowiadano, że znakomicie przepowiada przyszłość i długość życia. Gdy go znachor zoczył zdaleka, nie chciał go wcale słuchać, lecz zawołał: „Wybiła twoja godzina, wracaj spiesźnie do domu”. Wystraszony kupiec spakował towary i ruszył w drogę do domu

W drodze spotkał jakiegoś człowieka z ludu w uniformie niższej służby policyjnej. Sianęł w jednym zajęzdzie i rozgadali się, gawędząc o różnych rzeczach. Na pytanie kupca, dokąd policjant jedzie, ten odpowiedział, że ma doręczyć pozwy w Ciang-Czing kilku osobom, które się mają stawić do sądu i pokazać mu listę. Kupiec ze zdumieniem zauważył na czele osób, wymienionych w spisie ludzi, zamieszkałych w jego rodzinnym mieście, swoje własne nazwisko. Ze strachem spytał, w jakiej to sprawie pozwywają go przed sąd, kiedy sobie nie przypomina, żeby miał w ostatnich czasach jakkolwiek sprawę z osobą prywatną lub policyjną.

— Wiedz o tem—odparł policjant — że ja nie jestem istotą żyjącą. Jestem woźnym na służbie Mocy Pięci i moje władze wysłały mnie po dusze ludzkie. Widocznie skończył się okres twogo życia i przyszedł czas śmierci.
Kupiec wybuchnął płaczem i zaczął błagać woźnego, żeby mu darował życie.
— To jest niemożliwe—odrzekł woźny. — Jedną przysługę mogę ci tylko wyrazić. Mogę przenieść twoje nazwisko z początku spisu na koniec. A wobec tego, że potrwa parę dni, nim załatwi wszystkie pozwy, więc masz trochę czasu, żeby załatwić sprawy majątkowe i rodzinne.

Miejski Kinematograf

KULTURALNO-OŚWIATOWY
SALA MIEJSKA (ul. Ostrobramska 5)

Dzisiaj będzie wyświetlany film
„MARYNARZ NA DNI MORZA”
nadzwyczajne przygody w podróży w 7 aktach. W roli głównej Buster Leaton.
NAD PROGRAM: „Za trullami ekranu” — zdjęcia aktualne w 3-ch aktach. Jak powstaje film w wytwórni amerykańskiej „Loew-Metro-Goldwyns”.
KASA CZYNNIA: w niedzielę i święta od godz. 2 m. 30, w dni powszednie od godz. 4 m. 30.
POCZĄTEK SBANSÓW: w niedzielę i święta o godz. 3-ciej, w dni powszednie o godz. 5-tej.

Jedyna na Kresach Wschodnich Polska Hurtownia
Papieru i Materiałów Piśmiennych

p. f. „Papier” s-ka Akc.
WILNO, ZAWALNA 13. Telefon 501.

NA SEZON SZKOLNY
poleca pp. Detailistom i Spółdzielniom wielki wybór materiałów szkolnych i kancelaryjnych po cenach niskich. Własna wytwórnia zeszytów, brulionów i innych wyrobów inroligatorkich.

Wyłączna sprzedaż papieru Tow. Akc. Mirkowskiej
Fabryki Papieru. Fabryczna sprzedaż wyrobów Chem. Fabr. M. Leszczyński i S. ka.

KOCIOŁ PAROWY
potrzebny o powierzchni ogrzewania 16 do 26 m. kwadratowych na ciśnienie 1 1/2 do 2 atmosfer. Złożenia z podaniem ceny należy kierować do Państwowej Szkoły Rzemieślniczo-Przemysłowej przy ulicy Kopanica Nr 5. telefon Nr. 929.

Internat dla chłopców
klas młodszych w centrum miasta. Opieka troskliwa zapewniona. Warunki dostępne. Korepetycje na miejscu. Wiadomość od godz. 6 — 8 wiecz., ul. Ad. Mickiewicza 5 — 8. Wejście przez bramkę obok magazynu Segala.

Skrzynki niezbijane
jedłowe i świeżkowe we wszystkich wymiarach dostarcza wagonowo
firma **L. Gryffel**
Tartak parowy i fabryka skrzyń
BOLECHÓW (Małopolska).

Gabinet Kosmetyczny
Z. Zdżienickiej.
Masaż twarzy. Stosowanie Radiolux'u. Usuwanie zmaszczeń. Farbowanie włosów. Elektryzacja kosmetyczna. Usuwanie podbrodka.
Mickiewicza 1 m. 8, wejście z placu Katedr. W. Z. P. Nr 1 Wilno, dn. 30-1 1026 r.

Internat Twa „Przyszłość”
dla uczni szkół średnich, Zamkowa 5. Przyjmuje wpisy na rok szkolny 1926—27. Opłata 80 zł. miesięcznie.

SPÓŁDZIELNIA ROLNA
KRESOWEGO ZWIĄZKU ZIEMIANK
ul. ZAWALNA 1 TELEFON 1—147

Sprzedaż i zakup:
Żyta
Owsa
Jęczmienia
Otrąb żytnich i pszennych
Soli.

Rejestr Handlowy.
Do Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Nowogródku 10 lipca 1926 roku pod Nr. 174 wciągnięto:
Spółka pod firmą: Apteka Józef Dylewski i Stanisław Łojewski w m. Baranowiczach.—Cel—handel artykułami aptekarskimi.—Kapitał oszacowany na 2000 zł. Interes apteki prowadzą sami spółnicy. Czas trwania nieograniczony.

Do Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Nowogródku firm jednoosobowych w dn. 12 lipca 1926 roku dod Nr. 4459 wciągnięto:
Kawiarnia centralna w Baranowiczach. Właściciel jednoosobowy, Władysław Chłopiński. Cel—prowadzenie handlu kawiarni. Czas trwania nieograniczony.

Niniejszym Wydział Rejestru Sądu Okręgowego w Nowogródku ogłasza, iż Bank Ludowy w Niechniewicach na zasadzie uchwały walnego zebrania pozostał złączony z Kasą Spółdzielczą w Niechniewicach, która przyjęła wszystkie aktywa i pasywa Banku Ludowego i poza tem statulem prawnym pozostaje statut Kasy Spółdzielczej.

DARMO PORTRET OPRAWIONY
w ramie wartości 30 złotych
rozmiaru 35x45 może otrzymać każdy. Blizsze szczegóły po nadstaniu adresu i znaczku poczt. za 16 gr.
Adr. Warszawa, Plac Napoleona. Skrz. poczt Nr 627.

Popierajcie Przemysł Krajowy!
D. H. „Bławat Wileński”
Wilno, Wileńska 31, tel. 382.

POLECA towary na sezon jesienny wyłącznie fabryk krajowych. Szewioty, kamgarny, gabardiny, rypsy, popelny i rozmaite inne towary wełniane i półwełniane; flanely, barczany, towary białe bieleżniane, Ptaszeczki męskie jesiennie, gotowe i na zamówienia. Koldry, poduszki, wata, watalina i pierze. Chustki rozmaite, poficozochy, skarpetki, fartuszek alpagowe, sakłone.
Ceny niskie. Na prowincję wysyłamy towary za pobraniem pocztowem.
Panom Urzędnikom i wojskowym na raty na dogodnych warunkach.

Ze wszystkich krajów Europy nadchodzą towary. Ze wszystkich krajów świata przybywają kupujący na

11. Wiedeńskie targi międzynarodowe
3 — 12 września 1926
GDZIE WY POZOSTAJECIE?
Specjalne imprezy: Międzynarodowa Wystawa Motocykli. Wystawa węglowa. Nowości i wynalazki techniczne. Wystawa mebli ze specjalnym działem urządzeń małych mieszkań.

Wystawa radjowa.
(Gmach Wystawy: 3 — 19 września 1926).
Wizowanie paszportów zbędne. Z legitymacją Targów i paszportem bezpłatnie przejście granicy Austrii i przejazd bez wizy przez Czechosłowację.
Wszelkich informacji udziela i legitymację wydaje za cenę zł. 7. Wiener Messe A.—G. Wien. VII. Jak również honorowi przedstawiciele Wiedeńskich Targów w Białymstoku: Schenker i Co, Tow. Akc. dla międzynarod. transportów, Kilińskiego 19.

MIESZKANIE
3 pokoje, kuchnia. Ciepłe, suche, może być umeblowane do wynajęcia.
Słoneczna 10.

Do sprzedania parcele w ogrodzie od pół dziesięć w miejscowości „POSPLESZKA” w końcu Antokoła Nr 128. O warunkach dowiedzieć się na miejscu u p. Oginskiej, a po 1 IX na Kasztanowej 4 — 11.

Buldogi-bokserzy
szczęśliwie do sprzedania. Nowa-Wileka. Wiadomość w bulecie 1 klasy na dworcu.

Studentka
Uniwersytetu poszukuje kondycji w zakresie 8-miu klas. Można wyjechać. Zgłoszenia do Administracji „Słowa” pod „Studiosa”.

Uwładze PENSIONATÓW, INTERNATÓW
wynajmujących pokoje z utrzymaniem dla uczącej się młodzieży i t. p. Ogłoszenia do wszystkich pism na specjalnie ulgowych warunkach przyjmują

BIURO REKLAMOWE
STEFANA GRABOWSKIEGO
Garbarska 1, tel 82

MIESZKANIE z 2 — 4-ch pokoi z wygodami w centrum miasta po- trzebne zaraz. D. H. W. Nowicki, Wileńska 30, tel. 908.

MIESZKANIE do wynajęcia 6-7 pokoi nowoczesne wygodne. Kościuszki 14 (Antokol).

UCZENICE lub studentki przyjmie na mieszkanie z całodziennym utrzymaniem i opieką. Garbarska 5-15. M. Fedorowiczowa.

Przyjmie uczeniec z inteligentnego domu na mieszkanie z całkowitem utrzymaniem. Wiadomość ul. Mickiewicza 19-24, godz. 4-6.

CHMISTRZYNI praktyczna, znająca dobrze kuchnię poszukuje pracy na miejscu lub wyjazd. Ul. św. Anny korepetycje, pianino. 7 m. 21, w godz. 10 rano do 6 wieczór.

— Czy chcesz mnie wpędzić w nieszczęście? Czy rozumiesz, że mi nie wolno było rozgłaszać spisu pozwanycy ani tembardziej przynosić czyjegós imienia z początku listy na jej koniec? Na szczęście mój nowy zwierzchnik dopiero co objął swe urządowanie i nie spostrzegł twoich dziękczynić.
Następnie woźny odprowadził go kawałek drogi i przy rozstaniu poprosił go, by nigdy nie chodził wprost tą drogą do Tai-Ngan, tylko wybierał jakąś inną drogę.
Dr. J. W.